

El futur de l'ensenyament superior

Posem a treballar l'excel·lència

La investigació ha de ser prioritària per tenir un sòlid corredor mediterrani del coneixement

VICENT

Climent Jordà

La qualitat de la universitat és un dels pilars que construeixen el futur d'una societat. L'excel·lència de l'oferta formativa, d'investigació i de transferència de coneixement multiplica el potencial de la universitat com a eix del coneixement. És per això que tots els esforços per millorar la qualitat del sistema universitari han de ser benvinguts i estem obligats a aprofitar-los al màxim. Perquè ens hi juguem el futur.

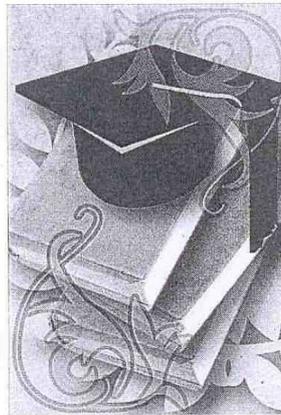
En el passat, molts indicadors sobre la inserció laboral dels titulats i la producció científica han mostrat el valor afegit que suposa pertànyer a la comunitat universitària dels territoris de parla catalana. Els nostres titulats mostren una probabilitat diferencial més gran d'inserció laboral i un de cada tres investigadors a Espanya treballa a la regió universitària Vives, que concentra la meitat de les patents universitàries en explotació, segons l'informe *Universitat és futur*, presentat per la Xarxa el 2010.

En aquesta línia, l'oportunitat plantejada pel programa Campus d'Excel·lència Internacional (CEI) a l'Estat espanyol suposa una clara ocasió per fer encara més patent, més visible, el grau d'excel·lència de les universitats dels nostres territoris. Si prenem el conjunt de les tres convocatòries realitzades fins ara (2009, 2010 i 2011) trobarem que les universitats de la regió Vives parti-

cipen en 11 dels 16 CEI aprovats pel Ministeri d'Educació. Gairebé un terç de les universitats que han aconseguit aquest reconeixement (14 de 49) són dels territoris de parla catalana. Els àmbits d'actuació d'aquests projectes són molt diversos i inclouen des del turisme fins a la relació entre hàbitat i territori, passant per la salut, l'energia i la innovació sostenible.

A la Xarxa Vives treballem conjuntament institucions acadèmiques d'Andorra, Espanya, França i Itàlia, i ho fem perquè estem convençuts que junts anirem més lluny. De les 21 universitats membres, 18 estan situades a Espanya. I amb els segells dels Campus d'Excel·lència Internacional es fa patent, una vegada més, l'excel·lència del conjunt de centres que hem configurat aquest espai universitari plurilingüe, internacional i obert a l'intercanvi. Lluny de ser una limitació, la llengua catalana, amb independència de la denominació oficial utilitzada en cada territori, és el vehicle de la cultura pròpia, un signe d'identitat que pregona la nostra voluntat d'anar més enllà, de mirar al futur i fer saber a la resta de pobles que volem créixer i fer-ho junts.

LA CONTRIBUTIÓ de les universitats al progrés social és un fet indubtable, però aquesta constatació ha de defugir la temptació de l'autocomplaença i, per contra, ser un estímul continu: recordar el paper central que les institucions d'educació superior ocupen en el motor de la societat ens ha de servir per treballar cada dia més i millor. Per exemple, ens ha d'animar a situar la investigació en el centre

FRANCINA CORTÉS

La llengua catalana és un signe d'identitat que pregona la voluntat de mirar al futur

de les prioritats per construir així un corredor mediterrani del coneixement cada dia més sòlid i cohesionat, amb connexions estratègiques amb altres societats i territoris. Fer de la investigació un factor vertebrador de l'eix que ens ha de connectar amb el nord d'Europa a través de noves infraestructures de transport serà la millor aportació de la universitat. Aquest eix -en el fons ho sabem tots- ha d'anar més enllà de les obres públiques per aprofitar tot el potencial que podem oferir com a societat.

I és que el corredor mediterrani simbolitza les connexions que hem construït a la Xarxa Vives des del

1994, amb una complicitat que ens ha permès entreveure les possibilitats que tenim si apostem per fer junts el camí. El dia 28, a Castelló, la Universitat Jaume I acollirà el Fòrum Vives *Les universitats de l'arc mediterrani*. El temps de les aliances, on els especialistes analitzaran el potencial de col·laboració interuniversitària. Per situar el context i el marc del debat, el professor **Francesc Michavila**, director de la Càtedra Unesco de Gestió i Política Universitària, ha dirigit l'elaboració d'un text de reflexió en què es repassen les experiències de programes docents i de grups d'investigació interuniversitaris nascuts a la Xarxa.

AQUEST INFORME, però, va més enllà, al recordar la necessitat de visibilitzar les universitats en l'àmbit internacional. Constata que la situació econòmica a Europa i les polítiques restrictives de la despesa «dibuixen un escenari en què l'ús eficient dels recursos passa per l'establiment d'aliances i col·laboració en més àmbits de l'activitat universitària i en més intensitat». La realitat ens convida a definir les coordenades d'un pla de futur ambiciós amb una perspectiva global.

En definitiva, tots ens hi juguem molt durant els pròxims anys. Veure reconeguda la pròpia excel·lència és un gran estímul. Però només si pensem junts com posem l'excel·lència a treballar i a l'abast de la societat podrem treure-li el màxim rendiment. ¿Algú dubta que hem de pujar a aquest tren? ▬

President de la Xarxa Vives d'Universitats i rector de la Universitat Jaume I.